

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PÍSMENA VE VÝZNAMU ČÍSLIC

Popis aktivity	
Řešení jednoduchých algebrogramů.	
Předpokládané znalosti	
Logický úsudek, číslo a číslice, početní operace s přirozenými čísly	
Potřebné pomůcky	
Pracovní list pro žáka	
Zadání	
Každé z písmen nahraď jednou číslicí tak, aby sčítání bylo správně:	
<p>a) $4A + 5A = 104$</p> <p>b) $OKO + OKO = KUK$</p> <p>c) $OK + KO = POP$</p>	
Možný způsob řešení	
<p>a) Úloha má jediné řešení: $A = 7$, protože $104 = 47 + 57$.</p> <p>b) Úloze vyhovují dvě řešení: $O = 1, K = 2, U = 4$ nebo $O = 2, K = 4, U = 8$. Součet číslic na místě jednotek musí být jednomístné sudé číslo (2, 4, 6, 8), součet číslic na místě desítek musí být opět jednomístné číslo - proto nevyhovuje $O = 6, O = 8$.</p> <p>c) Vyloučíme $O = 0, K = 0$ (dvoumístné číslo nemůže mít na místě desítek 0), $P = 1$ (součet dvou dvoumístných čísel je buď dvoumístné číslo nebo trojmístné, které má na místě stovek číslici 1), proto $K \neq 1$, přitom součet $O + K$ se musí rovnat 11. Jsou dvě možnosti: $OK = 29$ nebo $OK = 92$, součet je $29 + 92 = 121$ nebo $92 + 29 = 121$.</p> <p>Řešíme experimentem s využitím vlastností zápisu čísla v desítkové soustavě a početních operací. Čísla mohou být zapsána „pod sebou“, aby lépe vynikla podstata řešení úlohy, tj. číslice na místě jednotek, desítek.</p>	
Doplňkové aktivity	
Úloha může být inspirací pro řešení, případně sestavování jednoduchých tajenek (např. písmenům abecedy A, B, C, ... jsou přiřazena čísla 1, 2, 3, ..., přitom hledáme číselné vyjádření slova: $BABA = 2 + 1 + 2 + 1 = 6$). Žáci mohou vyhledat podobné úlohy z matematických soutěží nebo na internetu a zadávat si je navzájem.	
Přesahy a vazby	Rozvoj logického myšlení a počtářských dovedností.
Literatura	Vlastní archiv autora